



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ  
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ  
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**

TAX. Δ/ΝΣΗ: Αριστοτέλους 19,  
TAX. ΚΩΔ.: 101 87, Αθήνα  
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Δημήτρης Ζωγραφόπουλος  
Δικηγόρος (ΔΝ) – Ειδικός Επιστήμονας  
Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO)  
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 213 216 1254  
e-mail: [zografopoulosd@moh.gov.gr](mailto:zografopoulosd@moh.gov.gr) /  
[dpo@moh.gov.gr](mailto:dpo@moh.gov.gr) / [gdpr@moh.gov.gr](mailto:gdpr@moh.gov.gr)

**ΕΠΕΙΓΟΝ**

Αθήνα, 11-03-2020  
ΑΠ: Γ.Π.οικ.17275

**ΠΡΟΣ:**

- 1) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ  
Γραφείο κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥ
- 2) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ  
Επιτροπή Αντιμετώπισης Εκτάκτων  
Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από  
Λοιμογόνους Παράγοντες

**ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ**

- 1) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
- 2) Γραφείο κ. ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ
- 3) Όλες οι ΥΠΕ της Χώρας (Υπόψη κκ.  
Διοικήτων)
- 4) Όλα τα Νοσοκομεία της Χώρας  
(μέσω των αρμόδιων ΥΠΕ)

**Θέμα: Αιτήματα Νοσοκομείων σχετικά με την εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης για τις ανάγκες αντιμετώπισης του COVID-19**

(I.) Υποβλήθηκε στο Αυτοτελές Γραφείο Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων του ΥΥ, για τις κατά νόμο ενέργειες του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ / DPO) του ΥΥ, το από 09/03/2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΥΠΔ / DPO Νοσοκομείου της 1<sup>ης</sup> ΥΠΕ, με το οποίο ζητούνται οι απόψεις του ΥΠΔ / DPO του ΥΥ σχετικά με την πρόθεση της Διοίκησης του Νοσοκομείου «να εγκαταστήσει σύστημα βιντεοεπιτήρησης προσωρινά σε χώρους του Νοσοκομείου – συγκεκριμένα στους θαλάμους αρνητικής πίεσης της Πνευμονολογικής Κλινικής – για να είναι δυνατή η επισκόπηση και παρακολούθηση των ασθενών του COVID-19».

Ειδικότερα, το εν λόγω αίτημα του ΥΠΔ / DPO Νοσοκομείου της 1<sup>ης</sup> ΥΠΕ διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Εν προκειμένω, το [Νοσοκομείο] επιθυμεί να εγκαταστήσει σύστημα βιντεοεπιτήρησης προσωρινά σε χώρους του Νοσοκομείου -συγκεκριμένα στους θαλάμους αρνητικής πίεσης της Πνευμονολογικής Κλινικής- για να είναι δυνατή η επισκόπηση και παρακολούθηση των ασθενών του COVID-19. Η επεξεργασία αυτή μπορεί να θεμελιωθεί στην νομική βάση του άρθρου 9 παρ. 2 στ. η'

σχετικά με την επεξεργασία η οποία είναι απαραίτητη για σκοπούς προληπτικής ιατρικής, κάτι που αποδεικνύεται από την επιθυμία του Νοσοκομείου να αντιμετωπίσει την εξάπλωση του ιού COVID-19 και να παρέχει τις κατάλληλες υπηρεσίες υγείας στους νοσηλευόμενους ασθενείς, ενώ παράλληλα η εγκατάσταση των καμερών είναι ανάλογη με τον επιδιωκόμενο ως άνω αναφερόμενο στόχο, σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υποκειμένων. Στηριζόμενο επιπλέον στον ειδικότερο εθνικό νόμο Ν. ΠΝΠ 25.02.2020/2020 άρθρο 1 παρ. 1, σύμφωνα με το οποίο «Προς τον σκοπό της αποφυγής κινδύνου εμφάνισης ή και διάδοσης κορωνοϊού που ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, μπορεί να επιβάλλονται μέτρα πρόληψης, υγειονομικής παρακολούθησης, καθώς και περιορισμού της διάδοσης της νόσου», το Νοσοκομείο κρίνει ότι η προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης ασθενών για προληπτικούς σκοπούς στους θαλάμους αυτούς είναι σκόπιμη και νόμιμη. Το Νοσοκομείο δεσμεύεται να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δεδομένων και των δικαιωμάτων των υποκειμένων που παρακολουθούνται. Πιο συγκεκριμένα, έχει ορίσει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO), τηρεί την αρχή του περιορισμού του χρόνου αποθήκευσης των δεδομένων και θα διατηρεί τα αρχεία καταγραφών για 14 μόνο ημέρες και έχει θεσπίσει περιορισμούς στα αρχεία των καμερών με ορισμό συγκεκριμένων εργαζόμενων οι οποίοι θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά, ενώ εγγυάται ότι θα απεγκαταστήσει τις κάμερες αυτές όταν λήξει η περίοδος επείγουσας ανάγκης για την αντιμετώπιση των κινδύνων από την εμφάνιση και τη διάδοση του κορωνοϊού. Τέλος, το Νοσοκομείο οφείλει να αναρτήσει έντυπες ενημερώσεις για την ύπαρξη συστήματος βιντεοεπιτήρησης εντός και εκτός των θαλάμων αυτών, ενώ υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως τους ασθενείς που νοσηλεύονται στους θαλάμους αρνητικής πίεσης για την ύπαρξη καμερών. (...)

Σε απάντηση του εν λόγω αιτήματος και για τις ανάγκες διερεύνησής του, ο ΥΠΔ / DPO του ΥΥ απέστειλε, πάντα στις 09/03/2020, το ακόλουθο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

«Σε συνέχεια της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας και με βάση πλέον και την επισκόπηση του έγγραφου αιτήματος του Νοσοκομείου σας γνωρίζω επιπλέον συνοπτικά τα ακόλουθα:

1) Η νομική βάση της επεξεργασίας είναι τα άρθρα 9 παρ. 2 στοιχ (η) και 5 του ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με τις διατάξεις της ΠΝΠ. Η ΠΝΠ, μόνη της, δεν μπορεί να συνιστά επαρκή νομική βάση. Πρέπει να αιτιολογηθεί ειδικά η τήρηση των επιταγών της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2) Εάν το ζητούμενο είναι η παρακολούθηση των ασθενών σε ζώντα χρόνο, γιατί πρέπει να γίνεται καταγραφή; Η καταγραφή δεν εξυπηρετεί το σκοπό της ασφάλειας των προσώπων, αλλά μάλλον τα έννομα συμφέροντα του Νοσοκομείου, ως υπευθύνου επεξεργασίας. Απαιτείται ειδική αιτιολόγηση, όπως και ως προς το χρονικό διάστημα τήρησης των δεδομένων.



3) Απαιτείται ενημέρωση των υποκειμένων, κατά τα άρθρα 12 και 13 του ΓΚΠΔ. Εύλογα, σε περίπτωση φυσικής ή νομικής αδυναμίας τους, θα πρέπει να ενημερωθούν οι οικείοι / νόμιμοι αντιπρόσωποί τους. Με βάση τις ίδιες διατάξεις πρέπει να ενημερωθούν και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό του Νοσοκομείου.

4) Η σύσταση και λειτουργία του εν λόγω κλειστού κυκλώματος θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην καταγραφή των αρχείων των δραστηριοτήτων επεξεργασίας κατά το άρθρο 30 του ΓΚΠΔ.

5) Η σύσταση και λειτουργία του εν λόγω κλειστού κυκλώματος θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην εκτίμηση αντικτύπου κατά το άρθρο 35 του ΓΚΠΔ».

Ούτε η Διοίκηση του Νοσοκομείου ούτε ο ΥΠΔ / DPO του Νοσοκομείου επανήλθαν, προκειμένου να υποβάλουν ειδικότερη αιτιολόγηση του αρχικού αιτήματος.

(II.) Υποβλήθηκε στο Αυτοτελές Γραφείο Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων του ΥΥ, για τις κατά νόμο ενέργειες του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ / DPO) του ΥΥ, το από 11/03/2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Αυτοτελούς Τμήματος Οργάνωσης και Πληροφορικής Νοσοκομείου της 2<sup>ης</sup> ΥΠΕ, με το οποίο ζητούνται οι απόψεις του ΥΠΔ / DPO του ΥΥ σχετικά με την «ανάγκη εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης προσωρινά σε χώρους του Νοσοκομείου (όπως π.χ. στους χώρους αναμονής των ΤΕΠ, στον προαύλιο χώρο έξω από τα ΤΕΠ και στο κυλικείο) για να είναι δυνατή η ιχνηλασιμότητα των ασθενών του COVID-19 και όσων ήρθαν σε επαφή μαζί τους.».

Ειδικότερα, το εν λόγω αίτημα του Αυτοτελούς Τμήματος Οργάνωσης και Πληροφορικής Νοσοκομείου της 2<sup>ης</sup> ΥΠΕ διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«14. Τις έκτακτες ανάγκες του [Νοσοκομείου] για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού και συγκεκριμένα την ανάγκη εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης προσωρινά σε χώρους του Νοσοκομείου (όπως π.χ. στους χώρους αναμονής των ΤΕΠ, στον προαύλιο χώρο έξω από τα ΤΕΠ και στο κυλικείο) για να είναι δυνατή η ιχνηλασιμότητα των ασθενών του COVID-19 και όσων ήρθαν σε επαφή μαζί τους. Η επεξεργασία αυτή είναι νόμιμη και θεμελιώνεται κατ' αρχάς στη νομική βάση της εκτέλεσης επεξεργασίας προς το δημόσιο συμφέρον (άρθρο 6 παρ. 1 στ. ε' και άρθρο 9 παρ. 2 στ. ζ' του GDPR), καθώς το Νοσοκομείο επιθυμεί να προστατεύσει όλους όσους το επισκέπτονται (π.χ. ασθενείς για την διενέργεια εξετάσεων, συγγενείς και συνοδούς ασθενών, εξωτερικούς συνεργάτες και εργαζομένους του κ.α.), ενώ παράλληλα η εγκατάσταση των καμερών είναι ανάλογη με τον επιδιωκόμενο ως άνω αναφερόμενο στόχο, σέβεται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και προβλέπει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υποκειμένων. Επιπρόσθετα, η επεξεργασία αυτή μπορεί να θεμελιωθεί -όσον αφορά τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα- και στην νομική βάση του άρθρο 9 παρ. 2 σχετικά με την επεξεργασία η οποία είναι απαραίτητη για σκοπούς προληπτικής ιατρικής, κάτι που αποδεικνύεται από την επιθυμία του Νοσοκομείου να προλάβει την εξάπλωση του ιού COVID-19 μέσω



της ιχνηλασιμότητας των ασθενών που διαγνώστηκαν με τον ιό και όσων ήρθαν σε επαφή μαζί τους. Στηριζόμενο επιπλέον στον νόμο Ν. ΠΝΠ25.02.2020/2020 άρθρο 1 παρ. 1, σύμφωνα με το οποίο «Προς τον σκοπό της αποφυγής κινδύνου εμφάνισης ή και διάδοσης κορωνοϊού που ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, μπορεί να επιβάλλονται μέτρα πρόληψης, υγειονομικής παρακολούθησης, καθώς και περιορισμού της διάδοσης της νόσου», το Νοσοκομείο κρίνει ότι η προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης ασθενών για προληπτικούς σκοπούς είναι σκόπιμη και νόμιμη. Τέλος, το Νοσοκομείο δεσμεύεται να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δεδομένων και των δικαιωμάτων των υποκειμένων που παρακολουθούνται. Πιο συγκεκριμένα, έχει ορίσει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO), τηρεί την αρχή του περιορισμού του χρόνου αποθήκευσης των δεδομένων και θα διατηρεί τα αρχεία καταγραφών για 14 μόνο ημέρες και έχει θεσπίσει περιορισμούς στα αρχεία των καμερών με ορισμό συγκεκριμένων εργαζόμενων οι οποίοι θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά, ενώ εγγυάται ότι θα απεγκαταστήσει τις κάμερες αυτές όταν λήξει η περίοδος επείγουσας ανάγκης για την αντιμετώπιση των κινδύνων από την εμφάνιση και τη διάδοση του κορωνοϊού. (...)».

Κατόπιν τούτων, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη, όπως ισχύουν:

(1) τις διατάξεις του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

(2) τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (**Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων – ΓΚΠΔ / General Data Protection Regulation – GDPR**),

(3) τις διατάξεις του άρθρου 32Α του ΠΔ 121/2017 *Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας*, όπως αυτές ισχύουν βάσει του άρθρου 82 του Ν. 4600/2019 (ΦΕΚ Α', 43) για τη «Σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων» στο Υπουργείο Υγείας,

(4) τις διατάξεις του Ν. 4624/2019 *Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις* (ΦΕΚ Α', 137),

(5) τις διατάξεις της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), 25/02/2020, *Κατεπείγοντα μέτρα αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης κορωνοϊού* (ΦΕΚ Α', 42),

(6) την Εγκύκλιο / Οδηγό του Υπουργείου Υγείας (του Ιουλίου 2018) **για τη συμμόρφωση προς το Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR)**, η οποία έχει κοινοποιηθεί και στα



Νοσοκομεία της Χώρας και έχει αναρτηθεί στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Υγείας (<http://www.moh.gov.gr/articles/gdpr>), διαθέσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο,

θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

1. Καταρχάς, οι προϋποθέσεις ορισμού Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ / DPO), η θέση (status) του ΥΠΔ και τα καθήκοντά του στο Υπουργείο Υγείας **προβλέπονται ρητά και απευθείας** από τις διατάξεις των άρθρων 37-39 του ΓΚΠΔ, τις διατάξεις του άρθρου 32Α του ΠΔ 121/2017 *Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας*, όπως αυτές ισχύουν βάσει του άρθρου 82 του Ν. 4600/2019 για τη «Σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων» στο Υπουργείο Υγείας, και των άρθρων 6 έως και 8 του Ν. 4624/2019. Το άρθρο 32Α του ΠΔ 121/2017 ορίζει μεταξύ άλλων:

«(...) 6. Ο ΥΠΔ ασκεί όλα τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες, που του απονέμονται από τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, ιδίως εκείνες του άρθρου 39, καθώς και από άλλες ειδικές διατάξεις. Ο ΥΠΔ έχει, ιδίως, τις εξής αρμοδιότητες:

α) συμμετέχει, δεόντως και εγκαίρως, σε όλα τα θέματα τα οποία σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, διατυπώνει γνώμη για κάθε νομοθετικό μέτρο του Υπουργείου Υγείας, το οποίο εισάγει περιορισμούς στο πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 23 και 9 παρ. 4 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων,

β) ενημερώνει τον Υπουργό, τον Αναπληρωτή Υπουργό, τους Γενικούς Γραμματείς, τους Αναπληρωτές Γενικούς Γραμματείς και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, τους εκτελούντες την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου και τους υπαλλήλους που διενεργούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο φορείς για τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων και από άλλες διατάξεις, είτε πρόκειται για ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε για εθνικές ρυθμίσεις σχετικά με την προστασία δεδομένων,

γ) παρακολουθεί και εποπτεύει: αα) τη συμμόρφωση με το Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων, με άλλες διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή με εθνικές ρυθμίσεις σχετικά με την προστασία δεδομένων και με τις πολιτικές του Υπουργείου Υγείας, των εποπτευόμενων από αυτό φορέων και των εκτελούντων την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων, σε σχέση με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ββ) την ανάθεση αρμοδιοτήτων, την εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση και την κατάρτιση των υπαλλήλων που συμμετέχουν στις πράξεις επεξεργασίας, γγ) τους σχετικούς ελέγχους είτε στο εσωτερικό του Υπουργείου Υγείας είτε σε εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς είτε σε εκτελούντες την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων,



δ) παρέχει συμβουλές, όταν ζητείται, όσον αφορά την εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων και παρακολουθεί την υλοποίησή της σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων,

ε) συνεργάζεται με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως εποπτική αρχή,

στ) ενεργεί ως σημείο επικοινωνίας με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και κάθε άλλη εποπτική αρχή για θέματα που σχετίζονται με την επεξεργασία, περιλαμβανομένης της προηγούμενης διαβούλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 36 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, και πραγματοποιεί διαβουλεύσεις, ανάλογα με την περίπτωση, για οποιοδήποτε άλλο θέμα,

ζ) συνεργάζεται, κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του, με τους Υπεύθυνους Προστασίας Δεδομένων, εφόσον αυτοί υπάρχουν, των εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας φορέων και των εκτελούντων την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας.

7. Ο ΥΠΑ αναφέρεται απευθείας στον Υπουργό, ο οποίος διασφαλίζει ότι ο ΥΠΑ δεν λαμβάνει εντολές για την άσκηση των καθηκόντων του. Ο ΥΠΑ δεν απολύεται ούτε υφίσταται κυρώσεις οποιαδήποτε μορφής, επειδή επιτέλεσε τα καθήκοντά του».

**Συνεπώς, από τις ως άνω διατάξεις τόσο του ΓΚΠΔ, του Ν. 4624/2019 όσο και του άρθρου 32Α του ΠΔ 121/2017 προκύπτει ότι ο DPO του Υπουργείου Υγείας λειτουργεί σε καθεστώς πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αποτελεί σημείο επαφής ιδίως με την ΑΠΔΠΧ αλλά και με κάθε άλλη αρχή, σχετικά με ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και παρακολουθεί και εποπτεύει τη συμμόρφωση με το ΓΚΠΔ, με άλλες διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή με εθνικές ρυθμίσεις σχετικά με την προστασία δεδομένων και με τις πολιτικές του Υπουργείου Υγείας, των εποπτευόμενων από αυτό φορέων και των εκτελούντων την επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων.**

2. Ακολούθως, ήδη με την Εγκύκλιο / Οδηγό του Υπουργείου Υγείας (του Ιουλίου 2018) για τη συμμόρφωση προς το Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR), έχουν διευκρινιστεί οι προϋποθέσεις νομιμότητας εγκατάστασης και λειτουργίας κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε νοσηλευτικά ιδρύματα, ως ακολούθως (Βλ. σελ. 63-65 της Εγκυκλίου / Οδηγού):

**Επιτρέπεται η χρήση καμερών σε εξωτερικούς ή εσωτερικούς χώρους νοσηλευτικού ιδρύματος; Εάν επιτρέπεται η καταγραφή**

Η εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης σε νοσηλευτικά ιδρύματα είναι νόμιμη για το σκοπό της ασφάλειας προσώπων και αγαθών, σε χώρους όπου καταρχήν δεν μπορεί να έχει πρόσβαση ένας επισκέπτης ή ασθενής (Πρβλ. την Οδηγία της ΑΠΔΠΧ 1/2011, άρθρο 20 παρ. 1).



**σε μορφή video, για πόσο χρονικό διάστημα μπορεί να φυλάσσεται το υλικό;**

Μετά τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ, έχει καταργηθεί η υποχρέωση γνωστοποίησης σύστασης και λειτουργίας συστήματος αρχειοθέτησης (Πρβλ. αρχείου) και λήψης άδειας, εφόσον οι σχετικές επεξεργασίες διενεργούνται σε ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Ωστόσο, **απαιτείται η τήρηση του συνόλου των σχετικών επιταγών του ΓΚΠΔ** (ιδίως, η διενέργεια μελέτης αντικτύπου).

Η Οδηγία της ΑΠΔΠΧ 1/2011 (άρθρο 20 παρ. 2 στοιχ. (στ') επέτρεπε την τήρηση των δεδομένων έως σαράντα οκτώ (48) ώρες το πολύ, με σκοπό «τη διερεύνηση συμβάντων υγείας από αρμόδιο ιατρικό προσωπικό».

Οι Οδηγίες της ΑΠΔΠΧ, που εκδόθηκαν υπό το καθεστώς του Ν. 2472/1997, ο οποίος καταργήθηκε με τη θέση σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ, εξακολουθούν να ισχύουν, στο μέτρο που οι διατάξεις τους συνάδουν προς τις διατάξεις του ΓΚΠΔ.

Παραθέτουμε εδώ το σχετικό άρθρο 20 – σχετικά με Νοσοκομεία, κλινικές, ιατρεία, φυσικοθεραπευτήρια, διαγνωστικά κέντρα – της Οδηγίας της ΑΠΔΠΧ 1/2011:

«Η λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε νοσοκομεία, κλινικές, ιατρεία και λοιπούς χώρους όπου παρέχονται υπηρεσίες υγείας για τον σκοπό της ασφάλειας προσώπων και αγαθών πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στα σημεία εισόδου και εξόδου, στους χώρους ταμείων ή χώρους κρίσιμων εγκαταστάσεων (π.χ. ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, αποθήκες ιατροφαρμακευτικού υλικού κλπ.) όπου, κατ' αρχήν, δεν μπορεί να έχει πρόσβαση ένας επισκέπτης ή ασθενής. Οι κάμερες δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να ελέγχουν την κίνηση στις αίθουσες αναμονής, τα κυλικεία και τους χώρους εστίασης, τους διαδρόμους του νοσοκομείου, τους θαλάμους ασθενών, τους θαλάμους εξέτασης ή ιατρικών επεμβάσεων, τις τουαλέτες και τα λουτρά, τα γραφεία ιατρών και τους χώρους εργασίας του λοιπού ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού.

2. Εγκατάσταση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υγείας μπορεί να πραγματοποιείται υπό προϋποθέσεις μόνο από νοσηλευτικά ιδρύματα, ψυχιατρικά ιδρύματα, ιδρύματα περίθαλψης ατόμων με αναπηρίες και παρόμοιους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις λειτουργίας συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για τον παραπάνω σκοπό είναι η επιτήρηση βαριά ψυχικά ή νοητικά ασθενούς που μπορεί



να προκαλέσει βλάβη στην υγεία του ή σε τρίτους ή η επιτήρηση ασθενών σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει:

α.. Να έχει λάβει την άδεια της Αρχής για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υγείας. Στην άδεια αυτή πρέπει να περιλαμβάνονται και τα δεδομένα που λαμβάνονται από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης.

β. Η εγκατάσταση των καμερών να περιορίζεται αποκλειστικά στους χώρους όπου αυτό είναι απαραίτητο για την προστασία της ζωής και της υγείας των ασθενών.

γ. Η ανάγκη χρήσης καμερών για το σκοπό της παροχής υπηρεσιών υγείας πρέπει να τεκμηριώνεται από επιτροπή αποτελούμενη από αρμόδιο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, η οποία θα αποφασίσει για τους χώρους τοποθέτησης των καμερών και την εμβέλειά τους. Η σχετική απόφαση πρέπει να αναθεωρείται τακτικά και όχι αργότερα από ένα έτος.

δ. Η μονάδα ελέγχου του κυκλώματος να εγκαθίσταται σε απομονωμένο χώρο, πρόσβαση στον οποίο θα μπορούν να έχουν μόνο τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του ιατρικού/νοσηλευτικού προσωπικού που ασχολούνται με την παρακολούθηση των ασθενών. Σε περίπτωση που ο ίδιος φορέας χρησιμοποιεί σύστημα βιντεοεπιτήρησης και για σκοπούς προστασίας προσώπων ή αγαθών, οι μονάδες ελέγχου πρέπει να είναι διαχωρισμένες.

ε. Εκτός των πινακίδων που ενημερώνουν σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος βιντεοεπιτήρησης πρέπει να παρέχεται και ξεχωριστή έγγραφη ενημέρωση στους νόμιμους πληρεξούσιους ή στους δικαστικούς συμπαραστάτες ή στους ασκούντες τη γονική μέριμνα των συγκεκριμένων ασθενών σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος και τους λόγους τήρησης των δεδομένων.

στ. Καταγραφή των δεδομένων επιτρέπεται το πολύ για σαράντα οκτώ (48) ώρες με σκοπό τη διερεύνηση συμβάντων υγείας από αρμόδιο ιατρικό προσωπικό.

ζ. Σε περίπτωση που συγκεκριμένα δεδομένα που έχουν καταγραφεί για τον σκοπό παροχής υπηρεσιών υγείας απαιτείται να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, είναι δυνατή η αποθήκευσή τους σε ξεχωριστό αρχείο αφού ανωνυμοποιηθούν (π.χ. με θόλωση του προσώπου του ασθενούς). Στην περίπτωση αυτή απαιτείται (α) έγκριση της αρμόδιας επιστημονικής επιτροπής του νοσοκομείου και (β) προηγούμενη συγκατάθεση του ασθενούς ή του νομίμου εκπροσώπου του».



3. Με βάση τα προαναφερόμενα, στα ως άνω αιτήματα προς γνωμοδότηση, που τέθηκαν προς τον ΥΠΔ / DPO του Υπουργείου Υγείας, αρμόζουν, αντίστοιχα οι ακόλουθες απαντήσεις:

(1) **Όσον αφορά το πρώτο αίτημα**, που υποβλήθηκε από τον ΥΠΔ / DPO Νοσοκομείου της 1<sup>ης</sup> ΥΠΕ σχετικά με την πρόθεση της Διοίκησης του Νοσοκομείου «να εγκαταστήσει σύστημα βιντεοεπιτήρησης προσωρινά σε χώρους του Νοσοκομείου – συγκεκριμένα στους θαλάμους αρνητικής πίεσης της Πνευμονολογικής Κλινικής – για να είναι δυνατή η επισκόπηση και παρακολούθηση των ασθενών του COVID-19», **προσέχει καταρχήν η απάντηση ότι το αίτημα αυτό παρίσταται ως μη νόμιμο**. Ειδικότερα, **παραβιάζει ιδίως** τις διατάξεις των άρθρων 5 και 9 παρ. 2 στοιχ. (η) του ΓΚΠΔ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της Οδηγίας της ΑΠΔΠΧ 1/2011, και τις διατάξεις της ΠΝΠ 25/02/2020, οι οποίες **μόνο κατ' εξαίρεση επιτρέπουν** την εγκατάσταση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υγείας, καθόσον:

(α) **η ανάγκη χρήσης** καμερών στους θαλάμους αρνητικής πίεσης της Πνευμονολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου για το σκοπό της παροχής υπηρεσιών υγείας **δεν τεκμηριώνεται ειδικά** και, μάλιστα, από επιτροπή αποτελούμενη από αρμόδιο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, η οποία έχει αποφασίσει για τους χώρους τοποθέτησης των καμερών και την εμβέλειά τους και

(β) **δεν τεκμηριώνεται ειδικά η αναγκαιότητα και προσφορότητα** της χρήσης καμερών στους θαλάμους αρνητικής πίεσης της Πνευμονολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου για το σκοπό της παροχής υπηρεσιών υγείας, **σε συνδυασμό με τις επιταγές της θεμελιώδους αρχής της ελαχιστοποίησης** των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ενδιαφερομένων ασθενών, όπως η αρχή αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. (γ) του ΓΚΠΔ.

(2) **Όσον αφορά το δεύτερο αίτημα**, που υποβλήθηκε από το Αυτοτελές Τμήμα Οργάνωσης και Πληροφορικής Νοσοκομείου της 2<sup>ης</sup> ΥΠΕ, σχετικά με την «**ανάγκη εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης προσωρινά σε χώρους του Νοσοκομείου (όπως π.χ. στους χώρους αναμονής των ΤΕΠ, στον προαύλιο χώρο έξω από τα ΤΕΠ και στο κυλικείο) για να είναι δυνατή η ιχνηλασιμότητα των ασθενών του COVID-19 και όσων ήρθαν σε επαφή μαζί τους**», **προσέχει καταρχήν η απάντηση ότι το αίτημα αυτό παρίσταται ως μη νόμιμο**. Ειδικότερα, **παραβιάζει ιδίως** τις διατάξεις των άρθρων 5 και 9 παρ. 2 στοιχ. (η) του ΓΚΠΔ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της Οδηγίας της ΑΠΔΠΧ 1/2011, και τις διατάξεις της ΠΝΠ 25/02/2020, καθόσον:

(α) η εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης προσωρινά σε χώρους του Νοσοκομείου (όπως π.χ. στους χώρους αναμονής των ΤΕΠ, στον προαύλιο χώρο έξω από τα ΤΕΠ και στο κυλικείο) **προσκρούει καταρχήν στις διατάξεις** των άρθρων 5 και 9 παρ. 2 στοιχ. (η) του ΓΚΠΔ **καθώς και σε εκείνες** του άρθρου 20 της Οδηγίας της ΑΠΔΠΧ 1/2011, που ορίζουν ότι: «*Η λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε νοσοκομεία, κλινικές, ιατρεία και λοιπούς χώρους όπου παρέχονται υπηρεσίες υγείας για τον σκοπό της ασφάλειας προσώπων και αγαθών πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στα σημεία εισόδου και εξόδου, στους χώρους ταμείων ή χώρους κρίσιμων*



εγκαταστάσεων (π.χ. ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, αποθήκες ιατροφαρμακευτικού υλικού κλπ.) όπου, κατ' αρχήν, δεν μπορεί να έχει πρόσβαση ένας επισκέπτης ή ασθενής. Οι κάμερες δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να ελέγχουν την κίνηση στις αίθουσες αναμονής, τα κυλικεία και τους χώρους εστίασης, τους διαδρόμους του νοσοκομείου, τους θαλάμους ασθενών, τους θαλάμους εξέτασης ή ιατρικών επεμβάσεων, τις τουαλέτες και τα λουτρά, τα γραφεία ιατρών και τους χώρους εργασίας του λοιπού ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. (...))» και

(β) **δεν τεκμηριώνεται ειδικά η αναγκαιότητα και προσφορότητα** της χρήσης συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε χώρους του Νοσοκομείου καμερών για την ιχνηλάτηση του COVID-19, **σε συνδυασμό με τις επιταγές της θεμελιώδους αρχής της ελαχιστοποίησης** των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ενδιαφερομένων ασθενών, όπως η αρχή αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. (γ) του ΓΚΠΔ.

Συνεπώς, και τα δύο προαναφερόμενα αιτήματα Νοσοκομείων σχετικά με την εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης για τις ανάγκες αντιμετώπισης του COVID-19 **παρίστανται καταρχήν ως μη νόμιμα και, για το λόγο αυτό, απορριπτέα.**

Κρίνεται, ωστόσο, **αναγκαίο** η παρούσα γνωμοδότηση του ΥΠΑ / DPO του Υπουργείου Υγείας να διαβιβαστεί στην **Επιτροπή Αντιμετώπισης Εκτάκτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες**, η οποία έχει συσταθεί στο Υπουργείο Υγείας, προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να λάβει θέση ως προς το ζήτημα εάν, για τις ανάγκες αντιμετώπισης του COVID-19, **συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, οι οποίοι δύνανται – από ιατρική άποψη – να δικαιολογήσουν την εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης είτε στους θαλάμους αρνητικής πίεσης Νοσοκομείων ή κλινικών είτε σε ευρύτερους χώρους Νοσοκομείων ή κλινικών της Χώρας.**

Ο επικεφαλής του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων του  
Υπουργείου Υγείας

Δημήτρης Ζωγραφόπουλος

Δικηγόρος (ΔΝ) – Ειδικός Επιστήμονας

Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO) του Υπουργείου Υγείας

